

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci navrhovatele: **P. F. N.**, zastoupený Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Údolní 567/33, Brno, proti odpůrci: **Jihomoravský kraj**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, zastoupený JUDr. Petrem Fialou, advokátem se sídlem Helfertova 2040/13, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) PhDr. M. S.**, a dalších, v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2016, o námitce podjatosti vznesené osobou zúčastněnou na řízení I) vůči soudkyni a soudcům senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslavě Skoumalové, Mgr. Petru Sedlákovi, Ph.D., a JUDr. Václavu Štenclovi, MA, ve věci vedené pod sp. zn. 65 A 3/2017,

t a k t o :

- I. Soudci senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslava Skoumalová, Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., a JUDr. Václav Štencel, MA, **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 65 A 3/2017.
- II. Věc vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 65 A 3/2017 **se nepříkazuje** jinému soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2016 vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 65 A 3/2017 uplatnila osoba zúčastněná na řízení I) (dále „OZNŘ“) námitku podjatosti vůči soudcům senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslavě Skoumalové, Mgr. Petru Sedlákovi, Ph.D., a JUDr. Václavu Štenclovi, MA, kterému byla podle rozvrhu práce přidělena k projednání a rozhodnutí výše uvedená věc.

[2] OZNŘ spatřuje podjatost výše uvedených soudců senátu 65 A Krajského soudu v Brně v jejich předchozím postupu v řízení o projednávané věci. Konkrétně namítla, že s ním senát 65 A nyní nejedná jako s navrhovatelem, ale „pouze“ jako s osobou zúčastněnou na řízení, aniž mu to blíže vysvětlil a odůvodnil, což považuje za nesprávný a vůči své osobě diskriminační postup. Nesprávný postup senátu 65 A OZNŘ spatřuje i v tom, že v rozsudku ze dne 20. 12. 2017, čj. 65 A 3/2017-931, nebyla nynějšímu navrhovateli jako rakouskému občanovi přiznána aktivní procesní legitimace k podání návrhu na zrušení výše uvedeného opatření obecné povahy, což napravil až Nejvyšší správní soud, který rozsudek krajského soudu v této části zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 12. 2020, čj. 63 A 13/2018-152, jenž řešil dopad nyní napadeného opatření obecné povahy na obec Popovice, nekriticky přebírá argumentaci rozsudku čj. 65 A 3/2017-931, dopadají dle OZNŘ uvedené důvody podjatosti rovněž na soudce senátu 63 A Krajského soudu v Brně

JUDr. Zuzanu Bystřickou, JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., kteří jsou dle rozvrhu práce Krajského soudu v Brně pro rok 2021 možnými náhradníky k projednání a rozhodnutí věci sp. zn. 65 A 3/2017.

[3] Dále OZNR obecně poukázala na politické tlaky ze strany prezidenta republiky a některých územních samosprávných celků, které se do řízení přihlásily jako osoby zúčastněné na řízení, aniž mohou být napadeným opatřením obecné povahy jakkoli dotčeny. Proto by dle OZNR měli být vyloučeni všichni soudci žijící v regionu, kde existují tyto politické tlaky, jakož i proto, že se jich daná věc dotýká a svým způsobem by rozhodovali ve své vlastní věci. Proto by věc měla být přikázána jinému než místně příslušnému krajskému soudu.

[4] Soudkyně a soudci senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslava Skoumalová, Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., a JUDr. Václav Štencl, MA, ve vyjádření k námitce podjatosti shodně uvedli, že nemají žádný vztah k věci ani k OZNR a necítí se být podjatí. Navrhovatel ani odpůrce se k námitce podjatosti nevyjádřili.

[5] OZNR uplatnila dva okruhy námitek podjatosti. První směřoval přímo vůči soudcům senátu 65 A, kterým byla věc v souladu s rozvrhem práce přidělena k projednání a rozhodnutí, resp. vůči soudcům senátu 63 A, kteří jsou dle rozvrhu práce možnými náhradníky. Druhý okruh námitek směřoval vůči všem soudcům Krajského soudu v Brně a jde o tzv. systémovou podjatost, s níž OZNR spojila návrh na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu ve smyslu § 9 odst. 1 s. ř. s. Jde tedy o kombinaci námitky podjatosti a návrhu na přikázání věci (usnesení NSS ze dne 25. 11. 2020, čj. Nao 161/2020-23).

[6] Situaci, kdy námitka podjatosti směřuje vůči všem či více soudcům, ačkoli věc již byla přidělena konkrétním soudcům, Nejvyšší správní soud řešil opakovaně. Například v usnesení ze dne 18. 5. 2006, čj. Nao 32/2005-34 konstatoval, že v případě, kdy je „účastníkem vznesena námitka podjatosti všech soudců určitého soudu, a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u nich bude shledán důvod k vyloučení.“ (shodně též usnesení ze dne 26. 11. 2020, čj. Nao 162/2020-109, bod 5, a usnesení ze dne 5. 3. 2021, čj. Nao 14/2021-22, bod 6). Z tohoto důvodu se soud zabýval nejprve námitkami podjatosti ve vztahu k soudcům senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslavě Skoumalové, Mgr. Petru Sedlákovi, Ph.D., a JUDr. Václavu Štenclovi, MA. Důvody zavdávající pochybnosti o jejich nepodjatosti neshledal.

[7] Nejvyšší správní soud nejdříve přezkoumal námitky systémové podjatosti. Ve svém nedávném usnesení ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65, č. 4062/2020 Sb. NSS, vyšel rozšířený senát Nejvyššího správního soudu při řešení otázky systémové podjatosti soudců ze svých starších závěrů ohledně systémové podjatosti úředních osob ve veřejné správě, podle nichž k vyloučení všech úředních osob z rozhodování podle správního řádu nepostačí jen samotná existence „systémového rizika podjatosti“ (tedy riziko podjatosti založené na skutečnosti, že úřední osoba je zaměstnancem územního samosprávného celku, který sám má zájem na výsledku řízení, v rámci něhož má úřední osoba činit úkony, nebo který může být přímo nebo nepřímo ovlivněn osobami, jež takový zájem mají), ale musí k tomu přistoupit některé další skutečnosti (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS). Aby tedy určitý soudní případ založil důvody pro vyloučení všech (správních) soudců daného soudu pro systémovou podjatost, je třeba, aby k systémovému riziku přistoupily další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů (usnesení čj. Nad 8/2019-65, bod 46).

pokračování

[8] Nelze tak systémovou podjatost všech soudců specializovaných senátů úseku správního soudnictví Krajského soudu v Brně dovozovat z pouze obecných tvrzení OZNR o hypotetickém politickém tlaku či možném vztahu k rozhodované věci, neboť nezakládají systémové riziko podjatosti. OZNR navíc ani netvrdila konkrétní „další okolnosti“, jež by měly vyvolávat oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti soudců Krajského soudu v Brně. Jen z toho, že soudci Krajského soudu v Brně nejspíše žijí v Jihomoravském kraji, bez dalšího neplyne, že se jich zásady územního rozvoje tohoto kraje přímo dotýkají a rozhodovali by tak ve své vlastní věci. Každý soudce totiž je a musí být profesionálem, který se dokáže oprostít od osobních zájmů, jež by na rozhodnutí věci mohl mít (usnesení čj. Nad 8/2019-65, bod 38). Námitky proto nejsou důvodné.

[9] Dále se soud zabýval námitkou podjatosti mířící pouze na konkrétní soudce. Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* OZNR ovšem právě takové důvody tvrdí, neboť podjatost soudců senátu 65 A Krajského soudu v Brně spatřuje výhradně v jejich postupu v nyní projednávané věci, konkrétně v tom, že s ní nejednají jako s návrhovatelem, ale „pouze“ jako s osobou zúčastněnou na řízení, resp. v nepřiznání aktivní procesní legitimace nynějšímu návrhovateli. Námitka podjatosti je tedy dle § 8 odst. 1 s. ř. s. nedůvodná.

[10] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že soudci senátu 65 A Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslava Skoumalová, Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., a JUDr. Václav Štencl, MA, nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 65 A 3/2017. Nejsou tak ani splněny podmínky pro přikázání věci podle § 9 odst. 1 s. ř. s. jinému než místně příslušnému soudu.

[11] Pro neúčelnost se soud již nezabýval námitkou podjatosti zastupujícího senátu 63 A Krajského soudu v Brně ve složení JUDr. Zuzana Bystřická, JUDr. Faisal Husseini, Ph.D., a JUDr. Marian Kokeš, Ph.D., neboť v projednávané věci ke změně ve složení senátu nedošlo (viz Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 1104 s., ISBN 978-80-7598-479-1; s. 71, či obdobně Blažek, T. a kol. *Soudní řád správní - online komentář.* 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7598-479-1, komentář k § 8).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2021

Petr Mikeš
předseda senátu